

kadınların sesi

ilerici kadınlar derneği yayın organıdır

1977
YIL : 2 SAYI : 21

SERMAYE BASINI İLERİCİ KADINLARA SALDIRIYOR

Faşizmin tırmandığı bu günlerde, demokratik kadın hareketi güçleniyor.

Bu kararlı mücadele egemen güçleri tedirgin ediyor. Bir avuç patron ve toprak beyinin çıkarlarına hizmet eden yayın organları Derneğimize saldırıyor.

Halkımızın dinî inançlarını sömüren ve sermayenin çığırtkanlığını yapan bir gazetenin,

— Evlilik kadın ve erkeğin sürüklendiği bir tuzaktır.

— Evlilik kişilerin mutluluğunu sağlayıcı bir kurum değildir.

— Çocuklar cinsel ilişkilerde özgür olmalıdır.

gibi, ilerici kadınlara mal ederek verdiği bu örnekler tamamen gerici - tekelci burjuva ahlak anlayışının malıdır. Saldırılarına devam ederek, biz emekçi kadınları ruj, pudra, kuaför derdinde, araba merakı yüzünden milyonları dışarı akıtan yaratıklar olarak göstermeye çalışıyorlar.

Emekçiler, kimlerin ruj, pudra derdinde olduğunu, milyonlarca dövizin kimler tarafından dışa akıtıldığını çok iyi biliyorlar.

Burjuva kadınlarının «kimsesiz çocuklara sözde! yardım» ama aslında eğlenmek için düzenledikleri baloları, günleri, geceleri, örnek davranış olarak veren bu yayın organları, yürekleri evlat acısıyla yanan anaların bu acıya dur demek için yürümelerini çirkin bir hareket olarak niteleyenler, Tandoğan meydanında anaları coplatanları unutmuş görünüyorlar. Oysa bundan daha çirkin bir davranış olabilirmi?

Anaların, faşist saldırıları, evlatları ile birlikte göğüslemek istemelerinden daha onurlu bir davranış olamaz. Analar, evlatları ve kocalarının yanında faşizme karşı mücadelede kararlıdırlar. Bunu «Evlat acısına son» sessiz yürüyüşündeki disiplinli davranışları ile bir kez daha ispatladılar. Anaların bu kararlılığı faşistleri korkutuyor.

Faşistler korkup saldırıyorlar, çünkü mücadele safları kadınların da katılmasıyla daha da sıklaşmıştır.

FAŞISTLER ANALARIN SIPERINI AŞAMAYACAKTIR!

Burjuva kadınlarının «kimsesiz çocuklara sözde(!) yardım» ama aslında eğlenmek için düzenledikleri baloları, günleri, geceleri, örnek davranış olarak veren sermaye basını, yürekleri evlât acısıyla yanan anaların, bu acıya dur demek için yürümelerini çirkin bir hareket olarak nitelendiriyor.

BAŞYAZI

çocuklarımız 23 nisanlarda nutuk degil iş istiyor

23 Nisan 1977, Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın 57. yılı kutlanıyor.

Törenlerde yürüyüş kolu halinde geçen çocuklara büyük alkışlar tutulacak, iri sözlerle nutuklar çekilecek.

Oysa ilk ulusal kurtuluş savaşını veren, bağımsızlık uğrunda kanını dökmüş bir halkın çocuklarını, 23 Nisan 1977'de daha aydınlık günler beklemeliydi.

1975 nüfus sayımına göre, nüfusumuzun her 100 kişiden 40 kişisini sıfır ile ondört yaş arasındaki çocuklarımız oluşturmaktadır. Tek başına bu, ülkemizdeki nüfusun ne kadar genç olduğunu açıkça göstermektedir.

Sayısı on altı milyonu geçen çocuklarımızın yaşam koşulları nasıldır? Kaç çocuk, süslü giysileri içinde, kaç çocuk çıplak ve aç? Kaç çocuk hasta? Hangileri, hangi ölçüde eğitilmiş? Kimler sokaklarda, kimler sıcak bir yuva bulmuş? Terkedilmişlerin kaderi onları nelere itiyor? Küçük yaşta neden ıslah evlerine yollanıyor bu yavrular? Cepleri parayla dolacak karaborsacıların zorlamalarıyla kaçak sigara ve eşya satanların, köprü altında titreşenlerin hesabını kim verir ve kimin vicdanı sızlar?

Nutuklar kendilerinin olsun!

Yeni bir yapının temellerini atmak, bu yapıyı tamamlıyacak sağlıklı çocuklar yetiştirmek için önce çocuklara büyük önem verilmelidir.

Bakım zorluğu yüzünden ana karnında telef olan; okulsuzluk, eğitim düzensizliği yüzünden cahil kalan; hastahanesizlikten, ilaçsızlıktan ve doktorsuzluktan ölen; beslenme yetersizliğinden hastalıklı ve cılız kalan; emperyalizme bağımlı bir politika izleyegelmiş iktidarların yanlış tutumlarından ötürü, daha doğuşlarından borçlu olan çocuklarımızı sömürüsüz bir dünya bırakabilmek için elele verelim!

- Her çalışan anne için her mahalleye kreş açılmalıdır.
- Her köye okul yapılmalıdır.
- Kimsesiz yavrularımıza ve bakıma muhtaç çocuklarımıza bakım ve eğitim devlet tarafından sağlanmalıdır.
- Ilk ve orta okul öğrencilerine ders kitap ve gereçleri ücretsiz sağlanmalıdır.
- Başarılı öğrencilerin öncelikle alınacağı «Öğrenci Tatil Köyleri» kurulmalıdır.
- Öğrencilere yönelik tiyatro, sinema, kitaplık ve diğer sanat kolları açılmalıdır.
- Yetenekli öğrencilere kültür alanlarında yükselme olanakları sağlanmalıdır.

Ana olarak, bizleri ve çocuklarımızı tehdit altında tutan bugünkü güçlüklerin aşılmasında biz kadınlara ayrı ve önemli ödevler düşmektedir.

Ancak, anaların bilinçli katkısıyla, büyük şair Nâzım Hikmet'in düşlediği mutlu günlerin yolu açılacaktır:

«Güzel günler göreceğiz çocuklar
güneşli günler
göreceğiz...
Motorları maviliklere süreceğiz çocuklar,
ışıklı maviliklere
süreceğiz...»

helsinki güçlü bir silahtır kullanalım

Geçtiğimiz Şubat ayı içinde Bulgaristan'ın başkenti Sofya'da Hesinki Anlaşmasına imza koyan ülkelerin barış hareketi temsilcileri biraraya geldiler. Avrupa ülkelerinin yanı sıra, Amerika ve Kanada'nın da imza koyduğu Helsinki Anlaşması 1975 Haziranında kabul edilmişti. Ancak ülkemizde olduğu gibi bu anlaşmanın şartları kapitalist ülkelerde duyurulmadı bile. Dünya Barış Konseyi tarafından düzenlenen Avrupa Barış Hareketi Temsilcilerinin bir hafta süren toplantısı, Helsinki anlaşmasının kamuoyundaki yerini ve ne ölçüde hayata geçirildiğini açıkça ortaya koydu. Helsinki Anlaşması, Demirel hükümetinin imzası olduğu halde, halkımızca bilinmemektedir. Halklar arası da ekonomik, sosyal ve kültürel işbirliğini geliştirmeye yönelik, insan haklarını savunan, sömürgeciliğe, ırkçılığa, eşitsizliğin her çeşidine karşı çıkan Anlaşma özellikle silahlanmanın ve silah harcamalarının azaltılması yolunda hükümler taşımaktadır. Türkiye'de ise Helsinki Anlaşması zaman zaman Karataş televizyonu eliyle «Sosyalist ülkelerde insan haklarının» çiğnendiği masalı ile birlikte tanıtılmaya çalışılmaktadır. Gerçekte ise ülkemizde Helsinki Konferansının ilkeleri hergün çiğnenmektedir. Son bütçede savunma harcamalarının artırılması Helsinki kararlarına aykırıdır, çocuklarımızı zorla okutan faşist ve ırkçı düşünceleri içeren kitapların basılması Helsinki kararlarına aykırıdır. Daha dün, Birleşmiş Milletler'de yapılan oylamada MC temsilcisi çekimser oy kullanarak karşı olmadığını göstermiştir. Oysa Helsinki Kararlarını duyurmak, bu kararların hayata geçirilmesi için savaşmak, halkların yararına, emperyalist güçlerin ve özellikle silah tekellerinin zararınadır. Bu yüzden bir zamanlar Helsinki Anlaşmasının imzalanamıyacağını iddia eden bu güçler, şimdi de Helsinki'yi çarpıtıyorlar.

Helsinki Anlaşması barışçı güçlerin elinde haklı bir silahtır. Bu silahı kullanalım.

giyim işçileri anlatıyor

'DİK BABAM DİK DİK BABAM DİK!',

Konfeksiyon sanayiinin temelini küçük atölyeler oluşturur. Bu atölyelerin sayısı 'oldukça çoktur. Türkiye'de giyim büyük ölçüde atölyelerden sağlanmaktadır. Bu üretilen giyim eşyaları birkaç el değiştirerek reklamı bol ve ünlü bir etiketle, akıl almaz fiyatlarla bizlere sunulmaktadır. Konfeksiyon sanayii kadın ve çocuk emeğinin en yoğun ve insafsızca sömürüldüğü bir alandır. Atölyeler genellikle iş hanlarının izbe odalarında veya apartmanların bodrum katlarında bulunur. Çalışma saatleri 10 - 12 saat civarında olup fazla çalışmalar için genellikle hiç bir mesai ücreti ödenmez. Bu ağır koşullar altında çalışan kadın ve çocuk işçiler yemeklerini dahi makinaların başında yerler. Kadın ve çocuk işçi çalıştırılmasının nedenlerinden biri de senenin belli dönemlerinde bu atölyelerin iş yapmaması veya işin azalmasıdır. Bu da geçici olarak işten çıkarmalara ve ücret düşüklüğüne bahane olmaktadır. Iş güvenliğinin hiç olmadığı bu işkolunda doğum yapan, kendisi veya çocukları hastalanan kadın işçi sorgusuz·sualsiz işten çıkarılmakta ve yerine bir başkası alınmaktadır.

Dayanılmaz koşullar altında ve hiç bir güvencesi olmayan konfeksiyon işçileri, bir atölye sahibi olabilme hayaliyle didinip dururlar. Ama ne yazık ki üç beş kuruşu yan yana getirerek ufak bir atölye sahibi olan bu işçiler, aslında bunun da çıkar yol olmadığını kendi acı deneyleriyle görüp anlamaktadırlar. Çünkü mevcut düzen onların yaşamasına fırsat vermemekte ve çoğunu geldikleri işçilik hayatına geri döndürmektedir.

Ağır koşullar altında çalışan kadın ve çocuk işçiler yemeklerini dahi makinaların başında yerler.

DİK BABAM DİK, DİK BABAM DİK,
SİGORTASIZ, SENDİKASIZ VE DÜŞÜK ÜCRETLE.

Sigorta ve sendika konuları giyim işçileri için başlıca bir sorundur. Etrafta kumaşların, gömleklerin dolu olduğu karanlık, havasız bir atölyede, çalışmaktan elleri uyuşmuş, uykusuzluktan gözleri kızarmış giyim işçisi bu konuda bize şunları söyledi. **«Bu işte çalışanlar arasında sigortasız olanların sayısı oldukça yüksektir. Ben sigortalıyım ama sigorta primleri genellikle asgari ücret üzerinden gösterildiği için, hastalanip istirahat aldığımızda, sigortadan aldığımız ücret, değil bir hastanın bakımına, bir hayvanın yemek ihtiyacını bile karşılamaz. Bu yüzden istirahat günlerimizde bile ancak bir gün yatıp, bir gün hasta hasta işbaşı yapmak zorunda kalıyoruz. Çoğu işyerinde ise işveren işçiyi 15 gün çalışıyor, 15 gün çalışmıyor olarak gösterdiği için sigorta primlerini de düzenli olarak ödemiyor.»**

Sendika ve örgütlenme konusunda ise bir başka giyim işçisi şöyle diyor. **«Ben ve arkadaşlarım tüm baskılara karşı bilinçli ve örgütlü olarak ancak karşı koyabileceğimizi görerek, Giyim Işçileri Birleşme Ve Dayanışma Derneği'ne (GIB - DER) üye olduk. Bundan böyle mücadelemizi daha örgütlü ve bilinçli sürdüreceğiz. Küçük atölyelerde atölye sahibi ile işçiler arasında «ahbap - çavuş» ilişkisi olmasına rağmen işçi arkadaşlar bu çarpık düzenin işsizlik, hayat pahalılığı gibi kaçınılmaz sonuçları ile her an karşı karşıya oldukları için sendikalı olma gereğine inanmaktadırlar. Ancak küçük yerlerde bu savaşım kolay olmuyor. Bunun nedeni demin belirttiğim «ahbap - çavuş» ilişkisinin yanında bir de atölyelerin maddi durumlarıdır. Ama herşeye rağmen gelecek aydınlık günlere inanıyorum. En büyük güvencemiz işçi sınıfının birleşmesi, DISK'in doğru ilkeleri etrafında gelişmesidir.**

EVLAT ACISINA SON !

Hazırlayan: İKD Ankara Şubesi

Ülkemizde MC'nin demeçlerine rağmen, günlük yaşantımızdan ve gazetelerden hâlâ can güvenliğinin sağlanmadığını biliyoruz. Saldırılar lise ve ortaokullara da yöneldi. Ankara'nın emekçi semtlerinden Umut mahallesindeki analar hergün çocuklarını okula götürüp getiriyor, can güvenliklerini sağlamaya çalışıyor. Seyranbağ temsilciliğimizdeki arkadaşımız işte bu analarla dertleşti.

«... Adım Zülfi. Lisede iki çocuğum okuyor. Bu yıl okul açıldığından beri saldırılar başladı. Okulda faşistler 5 kişi ama dışardan geliyorlar. Aşağıda kapanasıca dernekleri, yurtları var. Okulun yanındaki pastanede ve kitapçıda silahlarını saklıyorlar, hep görüyoruz. Polisler de onlara birşey demiyor.

Üç gündür saldırıları artmıştı. Dün sabah pusu kurmuşlar, çocukları kurşun yağmuruna tuttular. Herkez bir yana saçıldı. Bir kız öğrencinin korkudan içi patladı, öldü. Polisler olay bitenden sonra geldi. Çocuklarımızı kurşunlatmaya mı, okutmaya mı gönderiyoruz? Çoğumuz işe gidiyor, kiminin küçük çocukları var. Nöbetleşe on kadar kadın hergün okul çıkışına gidiyoruz. Ama artık sabahtan da saldırmaya başladılar. Gayri sabahtan da gideceğiz.»

TEMSİLCİ ARKADAŞIMIZ İŞTE BU ANALARLA DERTLEŞTİ.

«... Ben Zeliha. Benim de lisede bir oğlum var. Kocam Almanya'da. Hem erkeğiz, hem kadın. İş oluyor, çocuklar hasta oluyor. Hergün gitmek zor. Anasın duramıyorsun. Ne zorluklarla büyüttük, bunca okuttuk. Şimdi okula gitme diyemiyorum. Sonra, bugün benimkine olan yarın onunkine olur. Hepsi kendi çocuğum gibi. İçlerinden biri geri kalsa, onu arıyor, aramıza katıyor. Dün ölen kızın evindeydik. Tıklım, tıklımdı. Birçok kadın ağlıyordu. Bu böyle sürüp gidemez. Çocuklarımıza can güvenliği istiyoruz. Canlarımızı alan faşist köpeklerin yuvalarının kapatılmasını istiyoruz.»

Seyran bağlarındaki emekçi anaların isteği, bugün ülkemizdeki her kadının isteği, evlat acısı her ananın yüreğini dağlıyor. Ve emekçi kadınlar Evlat Acısına Son Yürüyüşünde olduğu gibi bir elden haykırıyor **«MC Ana Elimiz Yakandadır.»**

21 mart uluslararası ırk ayrımı ile savaşım günüdür

Birleşmiş Milletler IRK AYRIMI Özel Komitesi 21 Mart 1977 **«IRK AYRIMI İLE MÜCADELE GÜNÜ»**nün bütün ülkelerde kutlanması için çağrıda bulunmuştur.

Onyedi yıl önce, baskı yasalarına karşı gösteri yapan silahsız Güney Afrikalıların katledilmeleri, insanlığın vicdanında silinmez izler bırakmıştır. O günden bu yana Birleşmiş Milletler, insanlık dışı ırk ayırımı sisteminin uluslararası barış ve güvenlik için tehlike teşkil ettiği yolunda sürekli uyarıda bulunmuş ve Irk Ayırımını insanlığa karşı bir suç ilân etmiştir.

Irk Ayırımı Özel Komitesi, Irk Ayrımıyla Mücadele gününde Güney Afrika'nın bağımsızlık için savaşan halkıyla tam bir dayanışma içinde olduklarını bildirmeleri ve onları haklı davalarında siyasi ve madid yönden desteklemeleri için tüm hükümetlere ve kuruluşlara bir kez daha çağrıda bulunmuştur.

ÖZGÜRLÜK İÇİN SAVAŞIN BEDELİ

Rodezya'da beyaz vahşet

TÜTÜN KIRAN ELLER

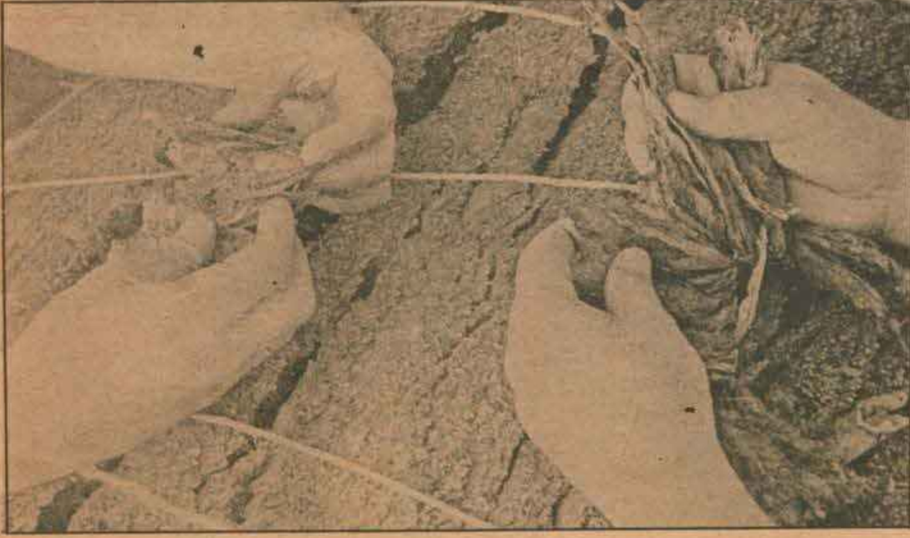
OY KULLANMASINIDA BİLİR

Bu yıl da geçti ekici tütün piyasası... Hem de iyi geçti... İşte böyle söyledi sömürü düzeninin çığırtkanları... Ama tütün ekicileri böyle düşünmüyordu. Çünkü gerçekleri yaşayanlar onlardı. Balıkesir'in Yaylılar köyünden tütün ekicisi bir ananın anlattıklarına kulak verelim de piyasanın kime yaradığını tütün ekicisinin yaşamında görelim.

«Bizim köyün toprağı azdır. Buğday eksen, mısır eksen kurtarmaz bizi. Tütün ekeriz onun için. Çoluk çocuk, genç ihtiyar mart ayından eylül sonuna kadar soluksuz çalışırız.

Mart'ın biri deyince fide yeri hazırlarız. Sonra gözümüz gibi, çocuğumuz gibi bakarız fidelere. Her gün sula, gübrele, kırağı vurmasın diye, ört, sabah aç. 5 yaşındaki çocuklarımıza bile fide taşıttırırız. Kara tezeğe döner çocuklarımız. Ninelerimiz fide yolar. Tütün kırımı gelince gecenin ikisinde vollara düseriz. Çıkınımızda ekmek peynir, sırtımızda bebeler, ellerimizde fenerler, tarlaya varırız gece yarısı. Bebelerimiz üşür, üzerlerine çığ yağar. Ama ne yapacaksın göz yumarız her şeye. Ayağa dikilen, yürümeye başlayan her çocuk kötürüm olmayan, gözleri gören her nine bizim için iş gücüdür. Gece ikiden öğleyin 12'ye kadar tütün kırarız tarlada iki büklüm. Ağustos sıcağı çocuklarımızın başına geçer, yorulurlar ama biz çalıştırırız onları yine de... «Hadi kızım, hadi oğlum bu tütün parası ile sana güllü alacağız, saat alacağız diye vaatte bulunuruz. Hoş banka borcunu ödeyemeyiz ya...»

Gece ikiden öğlen bire kadar kırdığımız tütünleri karanlık basıncaya kadar ancak dizer ipliğe geçiririz. Sonra kuruyanları toplar örteriz. Ancak dört - beş saat uyuruz çoluk çocuk. Bu süre içinde çilemiz bu kadar değil elbet... ama ben bu kadarını diyorum. Çocuklarımızın yüzleri balmumu gibi sararır, gözleri şişer arı sokmuş gibi... Ama bu çileye karşılık mahsulümüzü yok pahasına kapatırlar. Bize verilen para emeğimizin karşılığı bile değildir. Nerede mahsulümüzün değeri, nerede bizim benizleri solan çocuklarımızın yiyecek parası, ilaç parası.

Bu sene bizim civarda baş fiat 41, taban fiatı 25 idi. (Geçen sene baş fiat 45 TL idi) Hiç kimse tütününü 41 TL. ya satamadı. Çoğunlukla 22 TL. ya verdi. Bir de kalitesiz diye çıkarılanları da caba. Biz geçen sene 39'a sattık, bu sene 34 TL. Ama gazın, tuzun, bezin fiatı geçen seneden bu seneye her gün arttı.

Bir de üstüne üstlük bu MC'nin tekel bakanı bu sene tütün çok oldu, seneye taban arazi belirteceğiz, herkes okadar tütün ekecek diyor. Bizim çoluğumuzu, çocuğumuzu o'mu besleyecek. Biz biliyoruz bu sene ne yapacağımızı. Seçim senesi.. Kim mahsulümüzü değerlendiriyor ona oy vereceğiz.»

« GECE IKIDEN ÖĞLEYIN 12'YE KADAR TÜTÜN KIRARIZ IKI BÜKLÜM. AĞUSTOS SICAĞI ÇOCUKLARIMIZIN BAŞINA GEÇER »

kitaplığımızdan

SARI DÜNYA : TÜTÜN

Bu sayımızda sizlere tanıtacağımız roman ünlü Bulgar romancısı Dimitır Dimov'un Tütün adlı eseri. Bulgar toplumunun Ikinci Dünya Savaşı öncesinden başlayarak savaş sonuna kadar on yılını destanlaştıran bu romandaki kişiler, davranışları, iç dünyaları, sevgileri, kinleri, mücadeleleri ve sevinçleriyle günümüz dünyasının gerçek insanlarıdır.

Dimov kitabında, o yıllarda Bulgar toplumunun en önemli gelir kaynaklarından biri olan tütün ürünü çevresinde toplum sorunlarını anlatıyor. Tütün, çöken toplum düzeninin sağlıksız ve bozuk yanlarını, atölyelerin sarı tozlu havasında, tütün yapraklarını binbir emekle kurutan ve bir kuru ekmek karşılığı elden çıkaran toprak insanları arasında geçiyor. Emekçi yığınlarının alınterini ve kötü alın yazılarını sömüren belirli çevrelerin içki, kadın ve rüşvet içinde çürümüş, fakat dıştan gösterişli ve parlak kişilerin sağlıksız, sarı, bozuk dünyalarını anlatıyor. İrina ve Lila, romanın iki kadın kahramanı. İrina toprak işleyen basit bir polis komiserinin gözü yükseklerde, lüks hayatı düşleyen güzel kızı, Lila ise emekçi bir ailenin kızıdır. Babası işçi sınıfının mücadelesinde yerini almış, sınıf bilincine sahip ve işçi sınıfı partisinin neferlerinden biri. Lila da babasının doğrultusunda işçi gençlik içinde çalışmalar yapar. Bu çalışmaları yüzünden okulundan atılır. Ve bir tütün fabrikasında çalışmaya başlar. İrina ve Lila değişik görüşleri paylaşan iki ayrı ailenin kızları oldukları halde, aynı ailenin görüşleri yüzünden birbirine düşman iki oğlunu severler. İrina yükselmek ve büyük bir iş adamı olmak için yapamayacağı şey olmayan Boris'i, Lila da kendi ideallerini paylaşan ve parti gençlik kolundan arkadaşı olan Boris'in ağabeyi Pavel'i sever. Boris, Nikotiana tütün fabrikasında küçük bir memur iken yükselme ihtirası uğruna fabrika sahibinin çirkin ve hastalıklı kızı ile evlenir ve fabrikayı ele geçirir. O, artık tütünün sarı ve bozuk dünyasının esiridir ve diğer tütün tekellerini nasıl yok edeceğini ve kazanacağı paraları

düşünmektedir. İrina ise Boris'in kendisini paçavra gibi bir kenara atmasından sonra Sofya'da tıp tahsiline başlar, fakat karısı iyileşmeyecek ölçüde bir beyin hastalığına yakalanan Boris'in bir müddet sonra metresi olur. Fakat eski saf temiz ilişkileri bitmiş, İrina sadece servet ve sefahat içinde yaşamak için bu ilişkiye girmiştir. Boris de kendince sevmektedir onu, ama bu sevgi, tütün tekellerinin birbirini ezmek için giriştikleri ve ahlakın kalmadığı bu sefil ortamda, kendi fabrikasının tütünlerini daha fazla kârla satabilmek için İrina'yı diğer tekel sahiplerine metres yapmaktan alakoymaz. İrina ve Boris, bu çirkef batağında yüzerlerken, ikinci dünya savaşı çıkmış, Almanlar Bulgaristan'a girmişlerdir. Pavel oniki sene önce ayrıldığı Bulgaristan'a, Arjantin, Brezilya'da çeşitli işçi grevlerine, İspanya'da iç savaşa katılmış olarak döner ve yurdunun bağımsızlığı için vatan cephesini kuran yurtseverlerin giriştiği partizan savaşına Lila ile birlikte katılır. Alman faşistlerinin Bulgaristan'ı işgal etmesi emekçi halkın bir gram ekmeğe muhtaç olmaları büyük tekel sahiplerini hiç ilgilendirmemektedir. Karısının ölmesiyle İrina'yla evlenen ve onu hâlâ kirli çıkar işlerinde yem olarak kullanan Boris ve diğer parababaları, Almanlarla işbirliğine girmekten kaçınmazlar. Fakat işçi sınıfı önderliğinde Alman faşistlerine ve onların yerli işbirlikçilerine karşı amansız bir partizan savaşı veren Vatan Cephesi savaşçıları mücadeleyi kazanmış ve yönetimi ele almıştır. Halk mahkemeleri kurulmuş, yurduna ihanet eden tüm işbirlikçiler yargılanmaya başlamıştır. Tropikal sıtmaya yakalanarak ölen Boris halk mahkemesine çıkmaktan kurtulmuştur. Düştüğü bataklığa iyice saplanan İrina ise yaşama duygusunu bile yitirmiş bir ölüdür.

Bozuk, kirli bir dünyanın bir daha geri gelemeyecek şekilde yıkılan yıkıntılarının üzerinde Pavel ve Lila gibi işçi sınıfı savaşçılarının başını çektiği yeni bir dünyanın kurulmasını anlatan bu kitabı tüm arkadaşlara tavsiye ediyoruz.

‹ çocuğumun ölüm nedeni doğumdan 10 gün öncesine kadar ağır işte çalışmamdır ›

İş kanununda yazılı olan, fakat pratikde hiçbir şekilde uygulanmayan yasal haklardan biri de doğum öncesi ve sonrası izinlerdir.

Yasalarda kadınların doğumdan önce 6 hafta, doğumdan sonra da 6 hafta ücretli olarak izin yapabilecekleri yazılıdır. Fakat uygulamalar böyle mi?

36 yaşında yeni doğum yapmış bir tekstil işçisine soruyoruz?

«— İş yerinde işim ağır. Temizlikçi olarak çalışıyorum. 8,5 aylık hamile iken, analık hakkım olan ve iş kanununda bana tanınan izin süremi kullanmak için hastaneye başvurdum. Bana birçok güçlükler çıkardılar. Önce muayene sırasında hamileliğin tüm süresini bildirmediler. Böylece doğumun kesin zamanını bilemediğim için izine çıkamadım.

Ayrıca hakkım olan izni vermektense 5 - 7 gün arası istirahatler vererek beni oyaladılar. Ancak doğuma 10 gün kala izne çıktım. Doğumum gayet zor oldu. Ve çocuğum 2 saat yaşadıktan sonra öldü. Çocuğumun ölüm nedeni doğumdan 10 gün öncesine kadar ağır işte çalışmamdır.»

Analar! Sağlıklı ve normal çocuklar doğurabilmek için sizi yasalarda yazılı olan en doğal hakkımızı, analık izinlerinizi kullanmaya çağırıyorum.

Hastaneleri ve doktorları bu izinleri kullanmak için zorlayınız.

Hamilelik sürenizi ve kesin doğum tarihinizi bildirmiyorlarsa sendikanıza ve İKD'ye başvurarak en doğal hakkımızı almak için mücadele edelim.

DERNEĞİMİZDEN HABERLER

● ADANA İKD ŞUBESİ KURULDU

Yoğun örgütlenme çalışmalarından sonra Adana şubemiz açılmıştır. Çoğunluğu tekstil işçisi arkadaşlardan oluşan şube yönetim kuruluna şu arkadaşlar seçilmiştir :

Tülay Mavi, Meryem Kırmızı, Fatma Bilir, Şule Koca, Mercan Irgil, Emine Kutay, Nefise Sevgi, Arkadaşlara çalışmalarında başarılar dileriz.

Adana Şubemizin Adresi :
Tepebağ Mah. 13. Sk. No: 43 ADANA

HAVA KİRLİLİĞİNE SON KONGRESİ

19-20 MART SAAT:10.00
MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI SALONU
SELANİK CADDESİ NO 76

tertip komitesi
TÜTED İKD KİMYAGERLER DERNEĞİ

● ANKARA ŞUBEMİZDEN

Ankara hakının sağlığını ciddi bir biçimde tehdit eden hava kirliliğine karşı, TÜTED, Kimyagerler Derneği ve İKD Ankara Şubemiz «Hava Kirliliğine Son Kongre» si düzenlemişlerdir. İki gün süren Kongre'de 5 oturum düzenlenmiş, uzmanlar ve diğer demokratik kuruluş temsilcileri konuya ilişkin görüşlerini belirtmişlerdir.

DİSK'e bağlı Teknik - İş Sendikası Oyak ve Orduevlerinde yüzlerce kadın erkek işçiyi kapsayan grevleri başlattı. Ücretlerin son derece düşük olduğu bu işyerlerinde kadınlar da yiğit ve onurlu bir mücadele içindeler. Grev yeri işçilerin birlik ve dayanışmalarını kanıtlayan bir şenlik ve eğitim yeri halinde. Grevci işçiler arasında çok sayıda İ.K.D. üyeleri de var. İ.K.D. Ankara Şubesi haklı savaşlarında Teknik - İş işçilerini yalnız bırakmıyor.

● GÜLSUYU TEMSİLCİLİĞİ AÇILDI

İlerici Kadınlar Derneği, emekçi kadınların aktif örgütlenme çalışmalarının sonucunda, Kartal Şubesine bağlı olarak Gülsuyu'nda yeni bir temsilcilik açtı. 4 aydan beri devam eden örgütlenme çalışmalarının ilk başarısı Gülsuyu'nun emekçi kadınlarının «Evlat Acısına Son» yürüyüşüne katılması oldu. Gelişmeleri önce sessizce izleyen, ancak çalışmaların başarısını görünce kendinden geçen maocu bozkurtlar, açılış günü de temsilcilik önünde toplandılar. Duvarları boyadılar, afişleri kazıdılar, ama ne İKD'li kadınları korkutmak, ne de açılışa gelen Gülsuyu'nun emekçi kadınlarının soğukkanlılıklarını bozamadılar. Sabriye Bacı'nın, «Yazık, bugüne kadar bunları bizden sandık,» demesi bile, saldırganların amaçlarına ulaşmadıkları gibi, o güne değin sürdürdükleri aldatmacanın da son bulduğunu gösteriyordu.

Temsilcilik Adresi : Kümesler Mah. Çeşme Karşısı, Maltepe Gülsuyu

ANA-ÇOCUK VE KADIN SAĞLIĞI ÜZERİNE SOHBET

SARILIK

Halk sağlığı ve koruyucu hekimliğin bütün gereklerini yerine getiren ülkelerde tamamen ortadan kalkmış bazı hastalıklar vardır: Bunlardan biri SARILIK'tır.

Fakat yeterli önlemlerin alınmadığı, evlerde suların akmadığı, temizlik gereklerinin yerine getirilmediği, kanalizasyon sisteminin iyi işlemediği, aşıların zamanında yapılmadığı Türkiye gibi geri bırakılmış ülkelerde ise SARILIK gibi bulaşıcı hastalıklar sık sık görülür. Bunlar çocuklarda ve erişkinlerde hayat boyu acısı ve yükü çekilen sakatlıklar bırakırlar.

SARILIK

Sağlam kişinin sarılıklı hastanın dışkısına bulaşmış yiyecekleri yemesi ile ortaya çıkar. Lağım sularının içme sularına karışmasıyla, özellikle sonbahar ve kış aylarında görülür. Ayrıca sarılıklı kişinin kanına bulaşmış pis ve tam kaynatılmamış şırınga ve iğnelerin de kullanılmasıyla sarılık bulaşır.

BELİRTİLERİ : İştahsızlık, halsizlik, mide bulantısı, karın ağrısı ve kusma ile başlar. Sigara tiksinti verebilir. 8 - 10 gün içinde, önce göz akları, sonra bütün vücut sararır, 1 - 2 ay içinde de bu sararma kaybolur.

KORUNMA :

1. Korunma koşullarının başında **temizlik** gelir. Çiğ yenen meyva ve sebzeler bol su ile yıkanmalıdır. Hela eşyaları ile mutfak eşyalarının birbirine karışmamasına dikkat edilmelidir. Yemekten önce eller birkaç kez sabunlanmalıdır.

2. **Koruyucu serum** - Sarılıklı kişilerle ilişkiden sonra uygulandığında hastalığın belirtisiz geçmesini sağlar.

TEDAVİ :

1. Dinlenme,

2. Beslenme, bol kalorili besinlerle olmalıdır. Yumurta, süt, et gibi proteini bol, ya da hoşaf, komposto gibi şekerli yiyecekler yemeli ve bol vitamin alınmalıdır. Onun dışında sarılığın kesin bir ilaç tedavisi yoktur.

● ŞIŞLI ŞUBEMİZDEN

Şişli Şubemizin yaptığı örgütlenme çalışmaları sonunda Kâğıthane bölgesinde bir temsilciliğimiz açılmıştır. Temsilciliğimiz bu bölgede Kreş ve cocuk bahcesi için 1250 civarında imza toplamış ve imzalarla birlikte kadın - erkek Belediye Başkanı'na gidilmiştir. Yapılan görüşmeler sonunda Kâğıthane Belediye Başkanı Sayın Celal Altınay, 23 Nisan'da çocuk bahçesinin hazır olacağına dair söz vermiştir.

● FATIH ŞUBEMİZDEN

Fatih Şubemize bağlı olarak Zeytinburnu semtinde bir temsilcilik açılmıştır.

Temsilcilik Adresi : Sümer Mah. 25/2 Sok. No. 22 Zeytinburnu.

Çeşitli şubelerimizde 23 Nisan dolayısıyla çocuklar ve anneleri için eğitici yönü de olan şiirli, türkülü toplantılar düzenlenmesi çalışmaları sürdürülmektedir.

Bu konuda şubelerimizden daha ayrıntılı bilgi alınabilir.

● KARTAL ŞUBEMİZDEN

İKD Kartal şubesi ve Beykoz Töb - Der Kadınlar kolu tarafından ortaklaşa hazırlanan Kreş semineri 19 Şubat 1977 günü verildi. Emekçi ve öğretmen ananın kreş gereksinimini bir kez daha dile getiren seminer, dinleyiciler tarafından ilgi ile izlendi. Bu sorunumuzun çözümünde örgütlü mücadele ile sağlanacağı belirtildi. Kreş hakkımızın kazanılması ve «her iş yerinde, her mahallede kreş» sloganının yaşama geçirilmesi için İKD ve diğer demokratik kuruluşların eylem birliği önerildi.

İKD Kartal Şubesinin Paşabahçe'nin Burunbahçe semtinde okuma yazma kursları açıldı. İstek çok olduğundan iki gurup halinde çalışılıyor. Analar, bacılar uzun yıllar sonra böyle bir olanak elde ettikleri için kurslarımızı dikkatle izliyorlar. Okuyabilenler, az çok okuma bilenler gazetemizin kendi sorunlarını yansıttığını belirttiler.

SOLMAZ SELEN'İN ANISI BİZLERE ÖNDER OLSUN

İKD İzmir Şubesi üyemiz, Solmaz Selen doğum sırasında mikrop kaparak ölmüştür. Savaşsız ve sömürüsüz bir dünya için aktif savaşım veren Solmaz Selen, yaşama can verirken sömürü düzeninin kurbanı olmuştur. Solmaz Selen'in ailesine, yakınlarına ve İKD üyelerine başsağlığı dileriz. Onun uğrunda savaştığı ilkeleri hayata geçirmek ve Solmazların ölmemesi için daha fazla çalışalım ve daha güçlü savaşım verelim.

«8 Mart Dünya Kadınlar Günü» dolayısıyla şubemizin astığı **«Faşizmin Analara Hediyesi : Evlat Acısı»** yazılı pano Valilikçe kaldırılmak istenmiştir. Panonun asılması için gereken izin alındığı halde, Valiliğin bu davranışı ve şube başkanının ifadesinin alınması, şubemizce kınanmıştır.

Derneğimiz 12 Mart faşizmini lânetlemek için bazı demokratik kuruluşlarla birlikte bir afişleme yapmış ve **«Geçmişte ve Günümüzde Anti - Demokratik Uygulamalar»** konulu bir açık oturum düzenlemiştir.

İLERİCİ KADINLAR DERNEĞİ ADINA SAHİBİ : BERİA ONGER ● YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ: DORA KÜÇÜKYALÇIN ● YAZIŞMA ADRESİ: FEVZİPAŞA CAD. 53/4 FATİH - İSTANBUL ● GENEL MERKEZ ADRESİ: GÜMÜŞSUYU, METE CAD. 26/2 TAKSİM - İSTANBUL. ● FİATI 200 KURUŞ ● YURT İÇİ ABONE: 24.TL ● YURT DIŞI ABONE: 50.TL ● BASILDIĞI YER: ÖZ-AKIN MATBAASI ● SON BASKI TARİHİ: 31.3.1977